

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt

N o d d e r n e

Arsskrift 2004

20. Årgang

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORSTØMS AMT

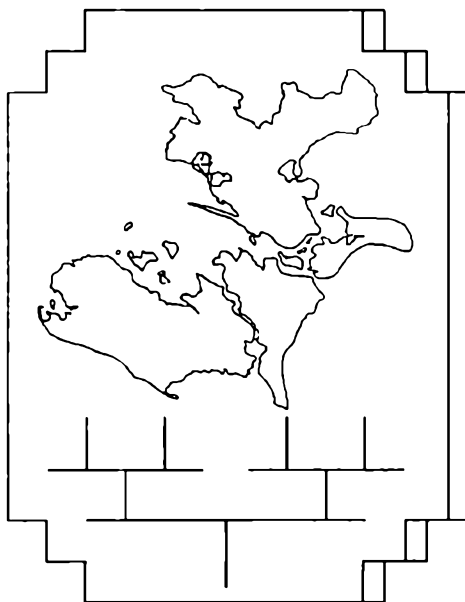
Indholdsfortegnelse

Foreningen 20 år	Side 1
Lodsen på Guldborgsund	Side 3
Danske lodser	Side 8
Oeders Efterretninger	Side 9
Skovrider Bøgvads Grav	Side 10
Mikrokort	Side 16
Slægten Skaftø	Side 17
Fattiggården	Side 20
Corselitze 1944	Side 21
Den Gregorianske Kalender	Side 29
Vedrørende Slægtsforskning	Side 30
Formandens Beretning	Side 31
Foreningens årsregnskab	Side 32

Programmet for sæsonen 2004/2005 findes midt i bladet

P R O G R A M 2004/2005

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORSTRØMS AMT

*Velkommen til en ny sæson
med spændende foredrag*

2004

Lørdag den 11. september (FU) kl. 13.00

Hvordan finder man sine "Svenske og Polske Aner"? ved **CHARLOTTE S.H. JENSEN**.

Navnlig på Lolland og Falster er der mange, som har indvandrere i slægten. Hvad gør man, når man er klatret videre til næste gren i anetræet, og der fx sidder en svensker eller en polak?

Foredraget giver dig inspiration til at komme videre med personer fra disse to indvandrergrupper. Vi gennemgår eksempler på kilder i danske arkiver, som kan lede videre – og ser på muligheder for forskning i udenlandske kilder – og tager naturligvis også Internettets tilbud i betragtning.

Lørdag den 23. oktober kl. 13.00

Foredrag v/**KURT LUND**, Nykøbing F. "Svenske Roepiger". En slags opfølgning på det foregående foredrag, men hvor der specielt tages udgangspunkt i de svenske roepiger. Der kom mange svenske piger til Lolland-Falster, som hjælp i de danske roemarkar.

Lørdag den 20. november kl. 13.00

Nu, hvor Julen nærmer sig, vil vi i dette foredrag forsøge at kaste lys over **JUL OG HJERTER**. Bagefter holder vi julehygge.

Tid og sted: Foredragene afholdes, hvis ikke andet er anført, lørdage kl. 13.00 på Det gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Ret til ændringer forbeholdes. Foredragene er åbne for alle interesserede. Medbring selv drikkevarer til pausen.

Kontingent: kr. 160,00 for enkeltpersoner, kr. 210,00 for ægtepar, kr. 75,00 for biblioteker/arkiver. Gæster ved foredrag: kr. 30,00.

JUBILÆUMSTILBUD!

Ældre udgivne nr. af RØDDERNE:

Nr. 1, 2 og 3	-	kr. 15,00	pr. stk.
Nr. 4, 5 og 6	- -	20,00	- -
Nr. 7-15	- -	30,00	- -
Nr. 16-19	- -	40,00	- -

HUSK! Navneskilt ved møderne. "Bøde" på kr. 5,00 opkræves.

2005

Lørdag den 15. januar kl. 13.00

Endnu en gang skal vi til bøgernes verden og se på nye udgivelser samt høre om Internettet, hvor vi søger nye gode links og adresser, og hvor slægtsforskeren kan hente oceaner af viden og gode oplysninger. Alt sammen under kyndig vejledning af **NIELS CHR. RASMUSSEN**. Mødet holdes i Slægtsforskerrummet.

Lørdag den 26. februar kl. 13.00

Ved mødet i dag, henvender vi os til alle, der har brug for hjælp til at komme videre. Vi trækker på bestyrelsens og andre af vore medlemmers viden. Prøver at hjælpe hinanden med gode forslag og videregive noget af den erfaring, vi alle ligger inde med - afhængig af, hvad vi arbejder med.

Lørdag den 19. marts kl. 13.00

GENERALFORSAMLING

Efter generalforsamlingen holder **Poul Fjeldgaard, Bagsværd** foredrag om "Ophold i Koncentrationslejre" og fortæller videre om hvad **POLITIHISTORISK MUSEUM** indeholder - alt om forbrydelser og straf.

Lørdag den 9. april kl. 10.00

Besøg på **TOREBY Lokalhistoriske Arkiv**. Efter besøget tager vi en tur rundt om **MARIBO STIFTSMUSEUM**.

Samkøring fra Nykøbing F. kan etableres. Herom senere.

Lørdag den 21. maj kl. 10.00

Vi tager på udflugt til nord for Vordingborg, til mindestuerner i **UDBY PRÆSTEGÅRD**, hvor **N.F.S. GRUNDTVIG** blev født (1783) og hvor hans far var præst. Efter besøget kører vi til Svinø og ser på mindesmærket for de faldne flyvere fra 2. Verdenskrig.

Husk drikkevarer og madkurven til begge udflugter.

Også her kan samkøring fra Nykøbing F. etableres.

Bestyrelse:

Ina Antonsen, fmd.,

Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup, tlf: 54 43 64 28

e-mail: inboge@mail.tele.dk

Susanne Poulsen, (nstfmd.),

Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F., tlf.: 54 85 98 85

e-mail: spp@privat.dk

Borge Antonsen, (kass.),

Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup, tlf. 54 43 64 28

e-mail: inboge@mail.tele.dk

Erik Dyrborg, (sekr.),

Gøgeurtevej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse, tlf. 54 13 64 01

e-mail: erik.dyrborg@mail.tele.dk

Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter:

Kjeld Boesen,

Egevænget 13, 4800 Nykøbing F., tlf. 54 85 25 28

e-mail: tk.boesen@adr.dk

Jette Stoltenberg,

Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand, tlf. 43 73 04 02

e-mail: jettestoltenberg@brnet.dk

Lene Bak,

Møllevvej 15, 4990 Sakskøbing, tlf.: 54 70 70 92

Grethe Bruun Jensen (sup),

Solet 5, 4871 Horbelev, tlf.: 54 44 52 87

e-mail: skafte@image.dk

Arne Heyn (rev.)

Hamborgskovvej 32, Sundby, 4800 Nykøbing F. tlf. 54 86 10 29

Karen M. Larsen (rev. sup.),

Fjelde Byvej 3, 4990 Sakskøbing, tlf. 54 77 94 03

Vi søger Slægtens Spor i stort og småt,
i Flinteøksen efter Harvens Tænder,
i Mosefundets Smykke, plumt og råt,
i Kirkens Kvadre, lagt af brede Hænder.
Hvert skimlet Skrift, hver skjoldet Alterbog
Har gemt et Gran af Slægtens ve og våde;
nu skal de røbe mig, hvad Vej jeg drog, og
løfte mig en Flig af Livets Gåde.

Jeppe Aakjær
1. juni 1916

1984-2004

Hvor tiden hastig svinder hen, vi det knapt forstår, at vor FORENING har været til – nu i tyve år.

Den 28.marts 1984 samledes 48 interesserede slægtsforskere på Det Gamle Bibliotek Rosenvænget 17, Nykøbing F. til stiftende generalforsamling. Foreningen fik navnet "Slægtshistorisk Forening For Storstrøms Amt", og den første bestyrelse bestod af:

Grethe Wich, Stubbekøbing, Formand,
Ingelise Minor, Bogø, Næstformand,
Edith Andersen Nykøbing F. Kasserer,
Birthe Rosenfeldt Sortsø, Sekretær,
Bestyrelsesmedlemmer: Bent O. Rytter, Våbensted,
Niels E. Beck, Tappernoje, Ina Antonsen, Sakskøbing, Revisor,
Borge Grubbe, Nykøbing F., Revisorsuppleant,
Poul Jensen, Sakskøbing og P.H. Nielsen, Nykøbing F., Suppleanter.

I lobet af de 20 år, der er gået, har der ikke været de store udskiftninger i bestyrelsen. 1987 overtog Ina Antonsen formandsposten efter Grethe Wich, og samme år fik FORENINGEN ny kasserer, da Erik Bjerregård overtog jobbet. Han fortsatte til 1993, hvor han blev afløst af Bodil Madsen. Hun virkede til 1997, hvor hun overgav jobbet til Borge Antonsen, som er nuværende kasserer. Der har ikke været mange ændringer i selve sammensætningen af den øvrige bestyrelse.

FORENINGENS formål er at samle slægtshistoriske interesserede samt ved oplysende foredrag og ekskursioner til arkiver og lignende at øge kendskabet til slægtshistorisk forskning. Desuden har FORENINGEN foretaget ekskursioner til kirker og museer m.m. FORENINGEN afholder alle sine møder på Det Gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Medlemstallet er på ca. 80 personer og for at kunne kende hinanden, har bestyrelsen fået fremstillet et navneskilt til hvert medlem, som skal bæres ved møderne - ellers er der et straffe-gebyr på kr. 5,00. I samarbejde med Centralbibliotekets samling af genealogisk materiale i Slægtsforskerrummet, har FORENINGEN leveret bl.a. folketællinger og mormonernes IGI-kort på mikrofiche til fri afbenyttelse - og de bliver flittigt brugt. Biblioteket har desforuden kopier af samtlige sognes kirkebøger fra Lolland Falster fra deres begyndelsen og frem til 1891 tilligemed et udvalg af godsarkiver og skifteprotokoller på rullefilm. Besøg Nykøbing F. og aflæg Bibliotekets Slægtsforskerrum et visit.

Lidt om FORENINGENS liv og virke.
Ina Antonsen, Formand

LODSEN PÅ GULDBORGSUND

Jessen Rasmussen var født i Stoense på Langeland den 15. april 1836 og døbt i Stoense Kirke. Hans faddere ved dåben var pigen Ane Margrethe Jens Datter, husmand Rasmus Ditlev Rasmussen, ungkarl Hans Christian Jensen og gårdmand Jens Jensens enke – alle af Stoense – formentlig familie.

Barnet angives med store bogstaver at være UÆGTE.

Familien er flyttet til Falster, for her i Stadager Kirke bliver han konfirmeret den 7. april 1850.

I sit voksne liv er han gift tre gange. Første gang den 9. mart 1861 med Ane Kirstine Madsen, anden gang den 27. maj 1870 med Maren Kirstine Pedersen og tredje gang den 26. januar 1872 med Karen Marie Sørensen Datter.

Jessen Rasmussen havde sit erhverv som lods og er begravet på Brarup Kirkegård, hvor gravstedet stadig er bevaret. Foran den opretstående sten ligger en mindre med et billede af et skib – en fiskebåd. Skibet på stenen har navnet: "VEGA AF DANMARK".

En lods er en autoriseret, farvandskyndig navigatør, som bistår skibsføreren under sejlads i farvande, der er vanskelige at besejle.

På Lokalhistorisk Arkiv i Vålse findes en Lodsebog med optegnelser af, hvad der er fragtet over Guldborgsund. Det er primært stykgods, kul og gødning samt ballast. Ladningerne er fra København, Hamborg, Göteborg m.fl.

Lodsebogen starter i 1891 og som lods veksles i starten mellem J(essen) og A(nders) Rasmussen, hvor sidstnævnte angives at være hjælperlods.

I oktober kvartal 1894 er lodsepengene kr. 604,74, hvoraf det fremgår, at der er 4% til pensionskassen kr. 24,19. Derfor ser vi hustruen i FT 1906 lever af sin pension.

Sidste gang Jessen Rasmussen er nævnt er i juli kvartal 1896. Herefter er kun A. Rasmussen nævnt for en tid og fra april 1897 er det kun Rasmussen. Lodsepengene for juli 1896 er kr. 382,28, og her udgør kr. 15,30 de 4% til pensionskasse. I januar 1901 står for første gang C(hristian) Rasmussen som hjælperlods. Brødrene (jvf. nedenfor) skiftes med hinanden til at være lods. I 1902 går man over til månedlige afregninger for lodsens arbejde. I 1918 og fremover skriver man bare initialerne AR og CR. I august 1928 kommer der en ny lods ER, men han holdt op igen i april 1929.

AR sluttede i oktober 1928 og CR er med sidste gang i juni 1928.
Det ejendommelige her er, at de næsten stoppede samtidig.

Anders havde to sønner, hvis fornavne begynder med E, så ER kan evt. være en af disse. Vejviseren fra 1909-1912 angiver som lodser A. Rasmussen og Chr. Rasmussen, begge Guldborg F. Det samme med en vejviser fra ca. 1918 og igen i en fra 1923-1924.

På Lokalhistorisk Arkiv i Næstved findes en lille bog, som hedder "Instriktioner og Reglementer for Lodstjenesten, Lov om Lodsvæsenet m.m., Kjøbenhavn 1899", hvoraf fremgår flg. i §14 om instruks for Overlodsen - bl.a.:

"...at han skal antage Lodserne saavel Fast- som Reserve- og Ekstralodserne efter de er fundne duelige, saavel i Almindelighed, som hvad Kendskab til Farvandet m.v. hvad det paagældende Lodseri angaar."

Ved antagelsen skal han nøje iagttage Bestemmelserne i Lodslovens §7 og skal desuden paase, at det ved vedtegningen i den paagældendes Søfartsbog om den ved Orlogsværftet foretagne Synsprøve eller ved Attest fra autoriseret Læge godtgøres, at han ikke lider af Farveblindhed eller er nærsynet. Den, der antages som Lods, bør saa vidt muligt have gjort et Orlogstogt".

Videre instruks for Lodsens står bl.a.:

"§78 – Lodsens skal oppasse de søfarende og efter Signal eller Bestilling lodse indenfor det Lodseriets Distrikt ved hvilket han er ansat. Han retter sig herved efter *Lodseloven*,

Tjenestereglementerne for Lodsvæsenet, Lodseriets særlige reglement og Takst samt nærværende *Instruks*. I øvrigt er det hans pligt ved enhver Lejlighed at vise Hjælpsomhed, som kan forventes af en ærekær Sømand, og navnlig naar Menneskeliv er i fare, at gøre sit yderste for at bringe hjælp.

§79 Han har ved sin antagelse at aflægge den befalede Ed og skal vise sine Foresatte Lydighed i alt, hvad de befale ham Lodsvæsenet vedkommende."

Det er Albert Rasmussen, der har afleveret billedet af den gamle trækfærge, som findes på Lokalhistorisk Arkiv i Vålse. Med denne færge er den tredje hustru Karen Marie Sørens Datter uden tvivl kommet fra Lolland til Falster første gang og den har været forbindelsen, hvis man skulle besøge familien på Lolland.

Der findes et brev dateret den 14. marts 1747 underskrevet af daværende konge Frederik den 5., som tilkendegiver, at der har været overfartssted i Guldborg siden middelalderen.

I starten foregik turen med robåd, men da man kom op i 1800-tallet var det med en såkaldt trækfærge, der blev trukket over sundet ved hjælp af lange tove og et hånddrevet spil. I 1904 kom den første motorfærge, som fungerede indtil broen blev bygget i 1934. Af et takstblad fra 1874 for færgeoverfarten mellem Lolland og Falster ved Guldborg Færgested fremgår det bl.a.: "...at taksten for én Person og så meget, han holder i Haanden samt Rejseklæder er 12 Øre om Sommeren og 16 Øre om Vinteren – et Barn mellem 2 og 12 Aar gaar for det Halve. For Børn under 2 Aar og for nødlidende betales intet". (Uddrag fra "Trafikken i Sakskøbing gennem 100 år" - udgivet af Lokalhistorisk Forening i Sakskøbing). Ved de yngste børns dåb og konfirmation kalder Jessen sig Jes Rasmussen.

Jessen arbejdede før 1. giftermål som karl i Guldborg. Levede som husmand og fisker i Sundby F. Da børnene konfirmeredes, angives han at være lods og husmand. Den ældste søn blev konfirmeret i Stadager

Kirke, de efterfølgende er konfirmeret i Kippinge Kirke, men er indskrevet i Brarup kirkebog. Familien må formodentlig være flyttet, så de er kommet til at høre under Brarup. Jessen er alle tre gange blevet gift i Stadager kirke.

Ved FT 1890 boede familie i Brarup Sogn, Alstrup by:

Jes Rasmussen	54 født Stoense – Svendborg	Husfader og Los
Marie Rasmussen	40 født Taars Sogn	Husmoder
Anders Rasmussen	25 født Stadager	
Maren Stine Rasmussen	15 født Stadager	
Martin Rasmussen	13 født Brarup	
Laurits Rasmussen	8 født Brarup	
Julius Rasmussen	5 født Brarup	
Andreas Rasmussen	2 født Brarup	
Hanne Rasmussen	23	Gift syerske
Pigebarn u/navn	født 29. Januar 1890	Barnebarn.

I Brarup kirkebog over døde er noteret følgende:

”Den 9. oktober 1896 døde på Sakskebøbing Sygehus Jessen Rasmussen. Han var Husejer og Lods i Guldborg F., Brarup Sogn, Falster Vester Herred. Stedsøn af Fisker Morgen Andersen og Hustru Kirsten Jensdatter i Stoense paa Langeland, hvor han er født den 15. april 1836 og døbt den 24. april. Gift 1. gang med Ane Kirstine Madsen af Sundby. 2. gang 1870 med Maren Kirstine Petersen af Sundby. 3. gang 1871 med Karen Marie Sørensdatter af Kalø, Taars Sogn, som overlever ham, sidst boende i Guldborg paa Falster. Han blev 60 Aar”.

Begravelsen blev forrettet af sognepræsten, som også noterede denne lange smøre ned.

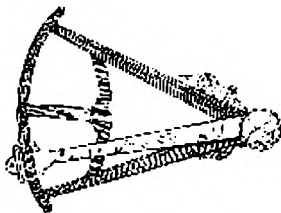
I Lollands-Posten den 13. oktober 1896 under ”Døde i Stiftet” findes følgende notits:

”Lods Jessen Rasmussen, Nykøbing (der skulle have stået Guldborg), begravnes Torsdag Kl. 11 fra Hjemmet”.

Jeg undrede mig en tid over, hvordan denne mand havde båret sig ad med at blive lods – ud fra den tankegang, at der næppe for hans vedkommende har været de store muligheder for skolegang (født som uægte barn – moderen og stedfaderen var fattige fiskerfolk.

Men jeg blev opmærksom på, at Landsarkivet ligger inde med en hel del materiale om Guldborg Lodseri, som jeg har gennemgået. Jessen Rasmussen gik som "føl" hos den eksisterende lods, og da den gamle lods dør, går Jessen til præsten og får papirer på, at han er en ærlig og ædruelig mand. Han søger embedet og får anbefalingen: "...at ingen kender Guldborgsund bedre en han".

Karen M. Larsen
Fjelde Byvej 3
4990 Sakskøbing

Cirkulære om Lodsvæsenet

§ 8

Inden for lodsningsområdet har en lods pligt til at lodse et skib hen, hvor en skibsfører ønsker det. Er lodsning ikke mulig, skal lodsens underrette skibsføreren og skal på forlangende udarbejde en begrundet rapport samtidig med, at han skal tilbyde skibsføreren den bedst mulige assistance i den konkrete situation.

Stk.2.

Lodsens skal rådgive skibsføreren i overensstemmelse med gældende internationale og nationale regler og i overensstemmelse med godt sømandsskab, ligesom han skal kontrollere, at hans anvisninger følges.

Stk.3.

En lods har pligt til at indberette uheld, der kan indebære risiko for miljøforurening, til Søværnets Operative Kommando. Tilsvarende gælder, hvis en lods observerer miljøforurening fra andre skibe.

St. 4.

En lods har pligt til at udarbejde rapport over uheld i forbindelse med lodsning eller overtrædelse af lodspligtbestemmelser mv. til lodsformanden. En lods har endvidere pligt til at indberette oplysninger om hidtil ukendte sejladshindringer eller afvigelser i afmærkningen til Søværnets Operative Kommando og lodsformanden.

Stk. 5.

I tjenestesager, hvor en lods ønsker at rette henvendelse til Farvandsvæsenet, skal henvendelsen fremsendes gennem lodsformanden.

www.fomfrv.dk

DANSKE LODSER

Som erhvervsgruppe har de Danske lodser altid hørt til de mindste. I 1831 var der 281 lodser, 1900: 218 lodser, 1938: 150 lodser, 1954: 130 lodser, 1979: 166 lodser og 1999: ca. 110 lodser. Derfor, og fordi så meget af lodsens arbejde foregår uden for almenhedens synsfelt, er det meget begrænset, hvad den brede offentlighed kender til lodsens og hans beskæftigelse.

Den 1. april 1979 trådte en ny lodslov i kraft. Gennem de seneste 20 år har lodserierne gennemgået større sammenlægninger samt strukturforandringer i lodseriernes opbygning og virke.

Litteratur om lodser:

Bibliotekernes gruppe 63,0
"Dansk Søfarts Historie" bind I - VII (2000)
"Dansk Fiskeritidende" og "Havfiskeren"
(i dag fusioneret til "Fiskeritidende")

Rigsarkivets Samlinger:

Lodsvæsenet 1831- 1961
Lodsdirektoratet 1912-1973

Handel- og Søfartsmuseet Kronborg
Biblioteket på Kronborg

Hjemmeside på Internettet:

<http://lodsens.dk/Kilder.html>

Andre slags tællinger

Oeders efterretninger fra 1771 dækker København, Sjælland, Møn og Bornholm. Her kan man finde de talte mænds navn, stand, erhverv og ægtestand - og deres kones alder.

Løbenummer	Personernes nummer i indtastningen
Kildehenvi sning	Side - nummer i det originale dokument
Kildestednavn	Byens/gårdens/husets navn i sognet
Mands navn	I visse sogne er kun efternavnet indskrevet i kilden. I andre hele navnet eller initialer for fornavn
Mands erhverv	Nærmere forklaring unødvendig.
Mands alder	Mands alder
Mands civil stand	Gift/Enkemand
Mands nr ægteskab	Hvor mange ægteskaber manden har haft..
Mand død	Ja/Nej eller ikke ifyldt
Hustru død	Ja/Nej eller ikke ifyldt
Hustrus navn	Næsten kun ifyldt hvis det drejer sig om en enke.
Hustrus forsørgelse	Oftest kun ifyldt hvis det drejer sig om en enke.
Hustrus alder	Nærmere forklaring unødvendig
Hustrus civil stand	Gift/Enke
Hustrus nr ægteskab	Hvor mange ægteskaber hustruen har haft.
Enkestand år	Antal år enkemanden/enken har været i enkestand. Evt uddybende forklaring under kommentarer
Uforsørgede børn	Hvor mange uforsørgede børn enkemanden/enken har. Evt uddybende forklaring under kommentarer
Kommentarer	Uddybende kommentarer til alle ovenstående punkter, indtasterens egne kommentarer eller kommentarer fra ovenstående punkter, hvor teksten ikke får plads i dertil beregnet felt.

SKOVRIDER BØGVADS GRAV

i Nyskov under Rødehus ved Turebyholm
eller gensyn med et gammelt gravsted langt ude i skoven, hvor
ensomheden drager.

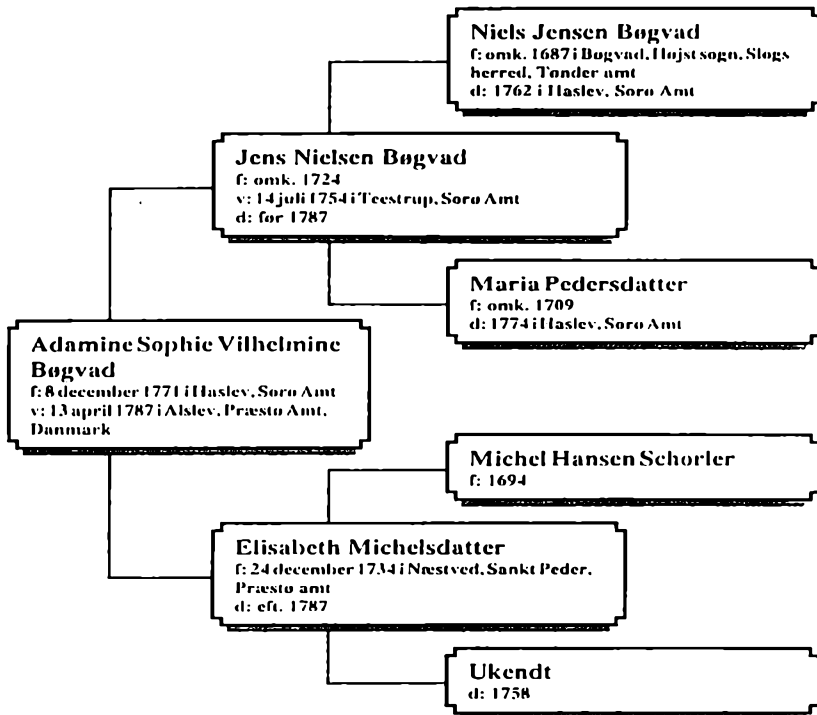
Jeg har længe interesseret mig for de tusinder, der rejste over Atlanterhavet for at bygge en ny tilværelse i det fremmede, op. Mange blev der, nogen kom hjem igen. Jeg må er glad for, at min farfar, Poul Skov, vendte hjem igen, selv om han to gange var i USA. Ellers havde han ikke som forvalter på Rosvang truffet min farmor, Inger Christensen. Fire brødre til min farfar rejste til USA, en begik selvmord i Nebraska, en vendte hjem igen, to blev derovre.

Også min farfars kusine Christine Hansen, gift med Christian Emil Hansen, tog derover. Flere af hendes søskende var rejst i forvejen til Stockholm, South Dakota. For lidt over et år siden fik jeg via internettet kontakt til hendes barnebarn, Harvey Hansen, som nu bor i Alaska. Efter mange e-mails har han og hans kone Annette besluttet at komme til Danmark og se lidt til hans danske rødder.

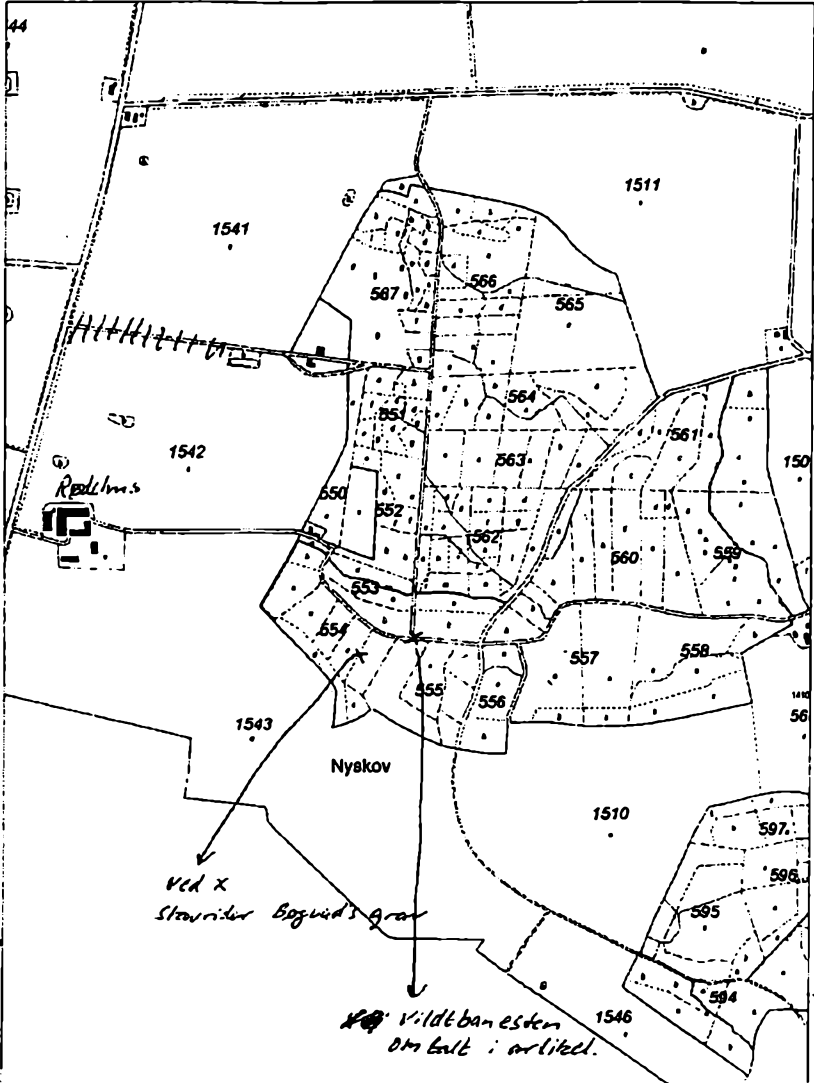
Under arbejdet med hans farfader, Christian Emil Hansens forfædre fandt jeg en stor samling forfædre af familien Bøgvad, alle skovfogeder, skovridere eller forpagtere i 1700 tallet.

En af disse forfædre (eller snarere formødre) hed Adamine Sophie Wilhelmine Bøgvad og blev døbt i slotskapellet på Bregentved den 8. december 1771 med grevinde Sophie Moltke som gudmoder og grev Adam Gottlob Moltke som fadder. Det bliver spændende at få forevist kapellet med den personlige baggrund for Harvey.

Forfædre til Adamine Sophie Vilhelmine Bøgvad

En farbroder til Adamine, Christian Nielsen Bøgvad, var skovrider på Rødehus ved Turebyholm under Bregentved gods. I kirkebogen for Tureby står under 1821: Død 11. juni 1821, begravet 18. juni Christian Bøgvad, Skovrider ved Grevskabet Bregentved, Rødehus 85 (rettet til 84). Begravet i Nye Skov eller saa kaldte gamle Tjørnehauge med Kgl. Beviling af 7de August 1807.

Det passer fint med en artikel fra Præstø Amts Tidendes søndagstillæg fra 3. januar 1957 hvor K.W.J.

Thureholm beretter om spøgeri i skoven. Befolkningen på egnen gisnede om det ensomme gravsted langt inde i skoven og fik vel blandet det sammen med sagnet om kong Volmer. Nogle husker vel verselinjerne "Lad Gud kun beholde sit Himmerig, har jeg blot Gurre" og kongens natlige ridt over Sjælland.

Nogle mente at have set den gamle skovrider på sin hvide hest i natlige ridt gennem Nyskov, den han havde elsket så højt, at han forlangte at blive begravet i skyggen af dens trækroner. Det berettes i artiklen om et ungt par, som til en skyttefest i slutningen af 1800-tallet havde listet sig ind i krattet for at være lidt for sig selv (og hinanden).

Pludselig blev de overrasket af en hvid hest, der listede frem mellem stammerne borte i højskoven. Var det "den gamles" ridt, de pludselig blev vidne til? Den unge mand skød hjertet op i livet og gik frem imod dyret, der blev stående og prustede. Det viste sig at være hjulmandens "den spættede", der havde revet tøjrpælen op, da trommeslageren ovre på festpladsen for alvor var begyndt at udfolde sig i en af datidens populære slagere.

Forresten berettes det, at den unge kvinde rejste til Amerika. Mange år senere mindede hun ham i et brev om hin sommernats koglespil i periferien af Nyskovens Festplads.

Gravstenen i Nyskoven, som den fremtræder i dag. Stenen er rejst 1949. Denne historie må have gjort indtryk på skovfoged Poul Christensen. Inden sin død 2. oktober 1990 havde han fået tilladelse til at få sat sin urne ned ved Bøgvads grav. Et år senere døde hans kone og hendes urne er ligeledes sat der. Betingelsen fra kirkeministeriet var, at der ikke blev sat varigt gravminde og der blev benyttet barkurne.

Thureholm beretter videre:

"Og så var det en vinternat, da det frøs, så det knagede. Vagtmanden Niels Jensen fra Vasemarkshuset og fasanjægeren med mig som gæst under patruljeringen efter krybskytter havde fundet os et læ i skovbrynet ud mod Kjeldstrupmarken og havde lavet os et sæde af risbrænde. Medens tiden sneglede sig af sted på denne hundevagt, gav Niels Jensen sig til at fortælle om alt det, han mente at have set omkring det gamle gravsted, i hvis umiddelbare nærhed vi befandt os

Det blev til en variant af Volmersagnet med prustende, ildgnistrende hest, hovedløs rytter og sorte hunde med glødende tunger hængende langt ud af halsen. Da følte jeg det samme kolde gys, som den unge pige havde givet udtryk for hin sommernat på vindfælden og forstod !”

Her er så sandelig materiale til adskillige udflugter, når min slægtning Harvey Hansen kommer på besøg i tre uger.

Ens rødder er en glimrende indfaldsvinkel til noget af det bedste af Sjællandsk natur.

Færdes man i dag i de kønne skove omkring Turebyholm, og for eksempel søger lysningen langs Tryggevælde Å, hvor den gennemstrømmer Nyskov, som den forlader ved Åledshuset, kan det meget vel hændes, at man får både den urgamle fremtoning, der hedder fiskehejren, at se på sin vanlige post i den fladvandede å, og måske også den spraglede isfugl – og så kan man godt bilde sig selv ind, at Pan lever.

Flemming Skov
Kongensgade 19
4800 Nykøbing F.
e-mail: flemmingskov@dadlnet.dk
hjemmeside: www.flemmingskov.dk

Med tak til skovfoged Jesper Hvid Jørgensen og godsforvalter Anders Dolmer, Bregentved for spændende informationer, samt til Thureholm for beretningen.

Mikrokort

Man kan købe mikrokort ved Statens Arkivers Filmnings-center i Viborg af alle folketællinger fra følgende år:

1787	1801	1834	1840	1845	1850
1855	1860	1870	1880	1890	1916
1921					

samt de Slesvigske fra årene

1803 1845.

Alle kirkebøger fra før 1891 kan også købes på mikrokort tilligemed godskifteprotokoller fra Nørrejylland og Fyn samt skiftemyndigheder i Sønderjylland.

SE på adressen www.sa.dk/saf/Filmning/mikrokort.htm for videre information.

Mikrokortene koster kr. 17,25 pr. stk. + ekspeditionsgebyr kr. 25,00 + forsendelse.

Kataloger findes over indhold af mikrokort og kan købes for kr. 90,00 pr. stk.

SLÆGTEN SKAFTE

Jeg har i nogle år søgt efter en bestemt Skafte-slægt på Lolland, på min mands side.

Det er hans farmors slægt: Anna Cathrine Lucie Nielsen Skafte, født 19.5.1899, gift 7.12.1924 med Andreas Nikolaj Poulsen, død 25.5.1966 i Vanthore Strandhuse, begravet 28.5.1966 (pinselørdag) fra Vanthore kirke. Det var, hvad jeg havde.

Min mands faster mente, hendes bedsteforældre var fra Halsted, så der søgte jeg, men nej - der var ikke noget at finde. Jeg skrev til præsten i Halsted og fik godt nok svar tilbage, men præsten skrev bare, at jeg kunne søge på Landsarkivet. Så der var ikke megen hjælp at hente.

Jeg begyndte selv at gennemgå kirkebøgerne rundt om i de forskellige sogne omkring Halsted. Jeg fandt noget, jeg kunne bruge og begyndte at skrive en masse ned. Det var bare alle tiders. Jeg skrev og skrev, men lige pludselig sagde min mands faster noget om nogle navne, og det var bare ikke dem, jeg havde fundet.

Jeg havde fundet en, der hed Hans Petersen Skafte og han skulle hedde Hans Nielsen Skafte, så alt det, jeg havde fundet og skrevet ned, var forkert, og så var det jo bare om at starte forfra igen. Men hvor var det ærgerligt, jeg blev mere skeptisk, når jeg fandt noget, for var det nu min mands aner eller var det også forkert.

Jeg fandt også en, der hed Hans Nielsen Skafte i Blands, født 23.2.1866, dødt 15.7.1866 i Stokkemarke kirke, gift 5.5.1889 i Våbensted kirke med Bertha Dorthea Jensen, født 2.7.1866 i Anderstrup, døbt 9.9.1866 i Hunseby kirke, konfirmeret 4.4.1880 i Våbensted kirke.

Min mands faster sagde, at hans kone skulle hedde Dorthea Jensen. Så var det endnu en gang forkert, det jeg havde fundet?

Nej – nu skulle det være rigtigt, mente jeg, men endnu en gang troede jeg ikke på det, så jeg lod det ligge.

Det lå stille længe, for der var ingen, der vidste besked.

Jeg spurgte forskellige mennesker, men de kendte ikke noget til, om det var rigtigt, det jeg havde fundet.

Så en dag søgte jeg på DIS-Danmarks hjemmeside på Internettet, under medlemmernes hjemmesider, og der fandt jeg en person ved navn Lars Jørgen Helbo. Han havde Skaftø i sin slægt, og jeg fornemmede at personerne var mig bekendte.

Jeg skrev en e-mail til Lars Jørgen Helbo og fortalte om min mands slægt og Anna Cathrine Lucie Nielsen Skaftø m.m. og spurgte ham, om han kendte hende.

Samme aften fik jeg svar retur – og – jo – det var da en han kendte til. Han sendte nogle folketællinger fra 1834, 1840 og 1845, hvor Niels Hansen Skaftø var med. Det viste sig at være Hans Nielsen Skaftøes forældre – altså Annas bedsteforældre på hendes fars side.

Derefter kunne jeg igen søge på Lars' hjemmeside (via DIS-Danmark) og hente alt ind, hvad jeg kunne bruge – og der var meget.

Lars Jørgen Helbo har meget om Skaftø-slægten. Han tager udgangspunkt i Hans Rasmussen Skaftø, født 10.5.1800, gift 14.5.1825, død 30.11.1867. Han blev gift med Anne Dorthea Andersdatter og de fik bl.a. en søn Niels Hansen Skaftø, som er min mands tipoldefar på hans farmors side.

Jeg har fået meget forærende. Noget vidste jeg i forvejen, men endnu mere kendte jeg ikke til, og det skal jeg nu i gang med at tjekke op på. Der er 5 generationer tilbage fra Niels Hansen Skafte, både på hans fars side, men også på hans mors side, og deres børn er også med.

De stammer fra bl.a. Købelev, Nakskov, Branderslev, Taagerup, Avnede, Halsted, Vesterborg, København, Odense Købstad, Nyborg Købstad, Lübeck, Westphalen og Kiel (Holsten), de sidste 3 i Tyskland.

Man kan være meget heldig, ved at søge på DIS-Danmark's hjemmeside.

Efter jeg fandt dette, har jeg meldt mig ind i DIS-Danmark, og påtænker at oprette en hjemmeside, med alle mine og min mands aner. Der er flest på min mands side. Dem har jeg nemlig kunne finde i Slægtsforskerrummet på Centralbiblioteket i Nykøbing F., da de er fra Lolland - som udgangspunkt.

Jeg har kun min morfar og hans aner på Lolland. Resten er på Sydsjælland, Holbæk-egnen og i København.

Dette er bl.a. en måde at komme videre på, når man har ledt længe. Jeg kan opfordre alle til at søge på DIS-Danmarks hjemmeside, hvis der er noget, som I leder efter.

Det kan være I er lige så heldige, som jeg var det.

Susanne Poulsen
Thorsensvej 30
4800 Nykøbing F.
www.dis-danmark.dk

FATTIGGÅRDEN

Naar Holdet kommer hen til Fattiggaarden, mødes de med Ordene:

"Ja, saa havnede I paa Fattiggaard. I forvejen har vi en del uduelige Borgere, der heller ikke kunne klare sig. Naar I nu skal til at lægge Samfundet til Byrde, er der selvfølgelig nogle Regler, der skal overholdes."

Stovby Fattiggaard, Sydfalster

"I skal rette Jer efter Forstanderen.

Hvis I ikke har boet her i Sognet de sidste 5 Aar, har vi lov til at sende Jer tilbage, til det Sogn, hvor I kommer fra: Det vil vi selvfølgelig benytte os af, der er jo ikke nogen Grund til, at vi her i Sognet skal spille Penge paa Jer.

I har selvfølgelig mistet Retten til at stemme ved Rigsdags- og Kommunevalg.

Det er Forstanderen, der bestemmer, hvilket Arbejde I skal udføre. Det er selvfølgelig ogsaa Forstanderen, der bestemmer hvornaar I skal staa op. Forstanderen bestemmer ogsaa, om I maa besøge Familie og Venner i Sognet.

Forhaabenlig kan vi faa afsat nogle af Børnene til gode Gaardmænd. Der er nogle gange, at de vil paatage sig at give Børnene mad og en Seng, selvfølgelig mod at de saa Arbejder."

CORSELITZE 1944

En historie om Ole

Som den sidste af 27 ansøgere blev OLE udtaget til forhandling med Forpagter A. Grønnegaard. Han havde her det held, at forpagteren ikke rigtig kunne bestemme sig til nogle af de først indkomne ansøgere, og da OLE så kom, blev han udtaget. Da trafikforholdene var meget dårlige, kun to forbindelser dagligt på Lollandsbanen, evt. en taxa med gasgenerator, der var meget dyr, og så cykel med meget ringe dæk, aftalte de at mødes på Hotel Baltic i Nykøbing. Ved en kop kaffe aftaltes vilkårene uden større divergenser parterne imellem og OLE blev ansat som forvalter på Corselitze pr. 1. november 1944. Det var det foreløbige endemål for hans lange stræben igennem de sidste ti år, det han havde uddannet sig til, og han glædede sig til at løse opgaven, til at prøve kræfterne.

Corselitze avlsgård hører under Det Classenske Fideikommis der foruden ejer Bellinge Bjerregaard, Næsgaard agerbrugs-skole samt en række mindre gårde og ejendomme, ca. 3000 tdl. skov, hele Fuglsang gods på Lolland, og en række ejendomme i København, og Arresødal Børnehjem i Nordsjælland. Alle gårdene er bortforpagtet og Fideikommisset administreret af tre direktører, nemlig overpræsident Bülow, Departementchef Aage Svendsen og godsejer Wilhjælm Ounæs. I administrationen var den gamle godsforvalter Vallentin. Skovene tog skovrider Schmidt sig af, hjulpet af forstassistent J. Rolsted. Corselitze var ingen dusingård, ligeså lidt som forpagter Grønnegaard og mange af de ansatte heller ikke hørte til i denne kategori. Arbejdsstyrken bestod af, foruden OLE som nu var forvalter og blev tiltalt ved titlen eller efternavn, af underforvalter, forkarl, syv landvæsenselever, to-tre daglejerkarle, der ofte var sønner af husmændene, ti-tolv gifte husmænd, en smed, en tømrer, en fast traktorfører, en magasinmand, og to altmuligmænd, og ikke at forglemme en staldkarl.

I kostalden var der en gift fodermester, under-fodermester, to elever, to røgterc, en svale- og strigleman samt et par koner til eftermalkning.

I høst og roetid blev antaget en del løse arbejdere fra egnen. Husholdningen blev ledet af forpagterens frue med hjælp af husjomfru, husholdningselev, køkkenpige, stuepige og en barnefrøken.

På hovedbygningen, der kun beboedes lejlighedsvis af direktionen og i en kort periode af kronprinseparret under besættelsen, var ansat en tjener/gartner, en medhjælper til haven og en vægter. Disse folk var under godsforvalterens område og dem havde avlsgården kun lidt berøring med, men forpagteren skulle stille med heste og kusk efter herskabets behov. Det var et betydeligt antal mennesker, der havde tilknytning til gods og avlsgaard og hertil kom alle skovfolkene med skovrider, forstkandidat, skovfogeden, elever, og skovarbejdere. De var under ledelse af skovrideren. I administrationen var der en godsforvalter. Det var mange mennesker at kende og mere eller mindre samarbejde med, for at få det hele til at fungere. OLE havde aftalt med forpagteren, at han skulle møde så tidligt som muligt 1. november for at sætte sig ind i forholdene og tage imod de nye folk efterhånden som de ankom i løbet af dagen.

Det var ikke ualmindeligt, at der hver skiftedag 1. maj og 1. november foretages udskiftninger af arbejdsstyrken, navnlig blandt de unge ugifte, således også dette år. OLE havde derfor sendt sit klædeskab og kramkisten i forvejen og mødte som aftalt den nævnte dag med kufferten bag på cyklen. Han blev vel modtaget af fruen, og fik anvist sin bolig. Den bestod af to gode værelser, en stue og et soveværelse med vaskekuemme. Stuen var kakkelovnsopvarmet og der var adgang til bad i elevfløjen, der var nyere, og opvarmet med centralfyr. OLEs værelser lå i hestestaldlængen, der var en meget gammel, men en solidt opført bygning af svært egebindingsværk og hvidkalket.

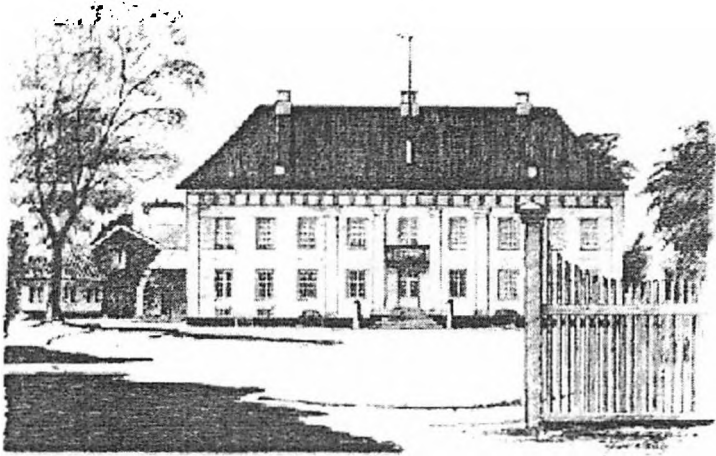
Foruden hestestald og forvalterværelser, var der karleværelser, værelse til staldkarlen og opholdsstue for karlene, hvor også de gifte arbejdere spiste deres medbragte mad. Endvidere var der garager og vognporte til herskabskøretøjer, landauer, charabanc jumber mm. Når man kører ind ved de hvide piller, der står ved gårdens indkørsel, kører man over resterne af de gamle voldgrave, hen over en toppet stenbro, der fører ind til grønnegården, hvor hovedbygningen ligger. Til højre for denne indkørsel ligger den gamle hestestaldlænge. Vinkelret herpå ligger forpagterboligen og danner den nordlige side af Ovennævnte grønnegård, en stor plæne med kørevej hele vejen rundt. Mod syd ligger gartnerboligen med skolestue mm., således at der sammen med hovedbygningen dannes et trefløjet gårdanlæg med åbning mod øst ned af den lange Tromnæsallé til skoven og Østersøen.

I de gamle kældre under hovedbygningen findes skydeskår på begge sider af hovedindgangen, hvorfra man kunne beskyde den lange allé, der fører ud til Østersøen. Det er en rest fra Vender-tiden. OLE er ikke klar over om navnet Corselitze er afledt af det trearmede kors af store brede alléer, der udgår fra gårdanlægget mod øst, vest og nord, og som præger områdets natur. De øvrige avlsbygninger, der er opført efter brand i 1921, består af to store grundmurede rødstensbygninger med rødt tegltag, der rummer ko-, kalve- og svinestalde og en stor tværgående hejselade af træ takket med pandeplader. Laden menes at Være Danmarks Yngste. I staldene var der plads til 500 kreaturer plus svin og ca. 30 heste. Desuden var der en mindre fingre til vognporte, redskabsrum, smedie og mølleri.

Branden i 1921 var påsat af en daglejer, som i dagevis havde siddet og bundet halmen på presseren, der dengang ikke var forsynet med bindeapparat. De der har prøvet det, kan måske have lidt forståelse for ham. Det var et meget ubehageligt arbejde i støv og larm. At laden var en hejselade betød, at hele kornlæs kunne hejses af høstvognene på én gang, og køres fra den ene ende af laden til den anden. Et særligt lad af to svære stykker træ med fire store buer af reb og en særlig låsemekanisme til at holde ladet sammen, blev anbragt på vognene. Det var en interessant tid OLE gik i møde.

Han skulle hurtigst muligt lære, at bruge dette store apparat af mennesker, dyr, maskiner, redskaber, jord og bygninger. Det var som at lede et orkester, alle dele skulle indgå i samvirke for at skabe funktion og harmoni. En herregård på den tid, var en stor levende organisme, hvor der var store muligheder for at opnå et godt resultat hvis ledelsen var dygtig, men også det modsatte hvis den ikke var det. Nu var han en del af ledelsen, og sammen med forpagteren skulle han få denne gård til at fungere. Efter en kort inspektion sammen med forpagteren gik han i gang med at tilrettelægge næste dags arbejde.

Det var midt i sukkerroesæsonen. Efteråret havde været meget regnfuldt, så arbejdet med at tage roerne op og kørt af marken, var noget forsinket. Men gøres skulle det. Det var omkring dette arbejde kræfterne måtte samles. Optagningen foretages af de gifte husmand, med hjælp af koner og børn og et par ældre polske piger og løsarbejdere. Arbejdet var på akkord, så de kunne komme og gå som vejrliget tillod. Men hvilket slid at trække roerne op af den tunge lerede østfalsterske jord. Ofte var der is på bladene efter nattens frost og jorden hang på roerne og på støvlerne, så de dårligt kunne slæbe benene efter sig. Og det skete da også, at støvlerne stod tilbage når de forsøgte at flytte sig.

Tænk at nogle kan være modstandere af teknisk udvikling.

Når vejret blot var nogenlunde, var disse mennesker i gang med dette arbejde. De begyndte før det endnu var helt lyst, og de blev der, til det igen blev mørkt. De spiste deres mad siddende i en bunke roeblade og konerne diede deres spædbørn og skiftede ble på dem. Tænk, at slæbe en barnevogn med sig dagen igennem i en opblødt og leret roemark og lidt større børn hagende sig fast til dem for at følge med. Det var vilkårene.

Man kan spørge: "Hvordan klarede de sig, disse børn?" Bortset fra lidt lange næser ind imellem, var de ikke mere syge end andre børn. Utroligt at de kunne klare sig under disse vilkår.

Forkarl, elever underforvalter og karle var i gang med at køre roerne af marken og top hjem til kostald og silo. På gården var opført en stor tårnsilo af træ, der kunne rumme den sukkerroetop som ikke kunne opfodres frisk. Her blev den ensileret efter A. I. V. metoden.

En metode opkaldt efter den finske professor A. I. Virtanen, der har opfundet den, og bestod i at tilsætte en art Svovlsyre, for at sikre den rette gæring i det indlagte materiale.

Hvis de var omhyggelige med fyldningen og sammentrædningen i siloen, kunne der fremstilles et protein og vitaminrigt foder, der sammen med velbjerget lucerne, kløver- og græsfrø var et betydningsfuldt bidrag til fodringen af den store kvægbesætning. P.g.a. krigen, hvor der ikke kunne indføres proteinrige foderkager, kom der i disse år gang i fremstillingen af ensilage og hø.

Forstander Gaardmand Næsgaard var en ivrig agitator for indførelsen af disse metoder og han gjorde bl.a. et stort arbejde for at udbrede anvendelsen af stativer til hø, hvorved opnåedes en betydelig kvalitetsforbedring.

Arbejdsvognene var de gammelkendte kassevogne og nogle store gummivogne fremstillet af gårdens smed og tømrer af gamle lastvogne. Det var gode vogne og lette for folkene at arbejde med, men de havde den ulempe, at de var meget tunge at trække for hestene i marken. Når jorden var meget oplødt måtte de stilles til side og kassevognene blev taget frem. Stangen blev pillet af, og i stedet for to, blev der sat tre heste for, så kunne der køres med næsten fuldt hus i næsten alt føre.

Når de så samtidig nøjedes med, at læsse en trediedel på i den bageste ende af de lange agre, køre til midten og igen læsse nogle bunker på, medens hestene pustede ud og hvilede sig for da at læsse færdig i den ende af marken, der var nærmest vejen, kunne arbejdet gennemføres, selv under meget ugunstige forhold.

Ved vejen var lavet en stor kuleplads af kasserede jernbanesveller, her blev roerne læsset af til afhentning af den lokale vognmand, der havde forsynet sin gamle lastvogn med en trægasgenerator.

Igen et kæmpe arbejde. Først blev roerne læsset i marken, grebfuld efter grebfuld, bunke efter bunke, læs efter læs. Læsset af for enden af marken, læsset på lastbil, kørt til sukkerfabrikken i Nykøbing F., for endnu engang at blive læsset af med greb, med håndkraft som alle de andre gange de havde haft fat i dem.

Tænk, at nogle kan være modstandere af teknisk udvikling. Når roerne var læsset af, kunne vognmanden ca. hver anden gang få affald med tilbage.

Engang mere skulle den halve mængde på roegreben hjem i de lange affaldskuler, for til sidst at havne i krybberne foran køerne. I løbet af dagen og aftenen tilrettelagde OLE næste dags arbejdsplan, eller rettere to, en til godt vejr og en til dårligt.

Om morgenen, medens elever og karle striglede deres heste under underforvalterens tilsyn, traf OLE de sidste beslutninger om arbejdets tilrettelægning og foretog de sidste afpudsninger af arbejdsplaner. Forinden havde han været i marken for at orientere sig om forholdene, alt efter arbejdets art og årstid. Ved morgenkaffen, der om sommeren indtages fra kl. 5 til 6 i forpagterens spisestue måtte han nøje redegøre for dagens plan. Og her viste forpagter Grønnegaard, ikke at være noget dusinmenneske som tidligere nævnt. Samtalen indledtes hver dag efter morgenhilsnen med: "Ved De hvad De skal forvalter?" Og OLE svarede dagligt med et, "ja forpagter".

Hvorefter han forlagde sin plan til kritisk bedømmelse. Og talrige begrundelser måtte han give, for at overbevise om, at det var den rette plan der var lagt. Kun meget sjældent ønskede forpagteren at ændre ved planen, han ville kun sikre sig, at alt var nøje gennemtænkt og velovervejet. Samtalen endte altid med, at forpagteren med et smil sagde: "Gør De det forvalter." Denne form kunne godt virke lidt irriterende, indtil han lærte den at kende. OLE ved, at mange før og efter ham, har ladet sig temmelig kraftigt irritere af denne form. Men det var der egentlig ikke nogen grund til. Det var dog forpagterens ansvar og pengepung der blev berørt, hvis ikke de rette dispositioner blev truffet.

Uddrag fra historien "Med jord under neglene"
www.danbbs.dk/~spjensen/farsbog.doc

GREGORIANSKE KALENDER

Skudår er år med 366 dage i den almindelige gregorianske kalender mod normalt 365 dage. Februar har i så fald 29 dage mod normalt 28, idet der er skuddag 24. februar.

Et år er et **skudår** hvis årstallet er deleligt med 4. Dette gælder dog ikke årstal delelige med 100, bortset fra dem, der er delelige med 400.

År 1900 var således ikke et **skudår**, men år 2000 var.

Den gregorianske kalender har, ligesom den julianske, skudår hvert fjerde år, men til gengæld er år delelige med 100 ikke skudår, undtagen år, der er delelig med 400, som er skudår.

Dette giver en årslængde på i snit 365,2425 dage, meget tæt på det ønskede.

Denne kalender giver kun en fejl på ca. 3 dage på 10000 år. Så er man perfektionist, så burde år delelig med 3600 ikke være skudår.

Den *gregorianske kalender* blev desværre indført af paven lige efter Luther og reformationen, så mange protestantiske fyrstedømmer og lande indførte først den nye kalender meget senere.

I Danmark blev den gregorianske kalender indført den 1. marts 1700 efter forarbejde af Ole Rømer. Man stoppede med brug af den julianske kalender den 18. februar (altså et spring i datoen på 11 dage).

Talemåden: "...at rive en dag ud af kalenderen", skulle stamme herfra.

Vedrørende Slægtsforskning

Kirkeministeriet skal meddele, at de ministerialbøger, der beror hos ministerialbogsførerne, ikke er offentligt tilgængelige, jf. cirkulære nr. 131 af 14. august 1987 om folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger § 26, og at oplysninger fra disse ministerialbøger kan derfor kun meddeles under særlige betingelser.

Private kan således ikke ved selvsyn gøre sig bekendt med indholdet af ministerialbøgerne.

De kan få oplyst, hvad der er tilført om Dem selv.

Om en tredjeperson kan De få oplysninger, når den, tilførslen vedrører, giver sin skriftlige fuldmagt til, at De indhenter oplysningen om den pågældende.

Vedrører oplysningen afdøde personer, som endnu ikke ville være fyldt 110 år, er det en betingelse, at De indhenter et skriftligt samtykke til oplysningen fra efterlevende ægtefælle, og er denne død, børnene til den pågældende.

Det tilføjes, at slægtsforskere ikke kan sidestilles med offentlige myndigheder med hensyn til oplysninger fra ministerialbøger, der beror hos ministerialbogsførerne.

Yderligere oplysninger om slægtsforskning kan indhentes hos :

Statens Arkiver, www.sa.dk.

Der henvises ligeledes til Datatilsynets regler om slægtsforskning, se www.datatilsynet.dk.

Formandens beretning

Foreningens arrangementer i 2003 forløb som planlagt. Vi startede vanen tro med januar mødet i slægtsforskerrummet på biblioteket, hvor bibliotekar Niels Chr. Rasmussen og vort medlem Mogens Allerup fortalte om slægtsforskning på EDB. På februar mødet hjalp vi hinanden med at få has på problemerne, og efter generalforsamlingen i marts var der efterfølgende foredrag af genealog Erik Kann om "Født i København". Det er normalt en kedelig besked at få, for man har næsten opgivet på forhånd at lede efter personen, når der er over 30 kirkesogne i København, som skal kontrolleres, men Erik Kann indviede os i mange andre arkivalier og måder at finde anerne på, så det var lettere at gå til.

I april gik udflugten til Vordingborg, hvor vi først besøgte Vordingborg Lokalhistoriske Arkiv, som havde til huse i et meget lille hus, godt fyldt op med lokalt stof. Herefter gik turen over til Statshospitalet, hvor museet viste plancher om længst forsvundne dage på hospitalet og vi blev orienteret om de sørgelige forhold før i tiden. Meget interessant.

Den nye sæson startede i september med Anna Margrethe Krogh-Tomsen, som gennemgik slægtsforskningsprogrammet Ancestral Quest 2,1, med alle de muligheder det indebærer at holde korrekt styr på sin familie efterhånden som forfædrene hober sig op..

Oktober mødet bød på to ting. Først fortalte Bent Jensen fra Saksøkøbings Arkiv om kort og matriklers mangfoldighed i forbindelse med slægtsforskning. Herefter var det Viggo Poulsen fra Nordsjællands Slægtshistoriske Forenings tur til at hjælpe med eftersøgning af svenske aner på Internettet.

Vi sluttede sidste års møder med Allan Tønnesen, som havde et interessant foredrag om emnet rytterskoler inden vi havde juleafslutning.

Ina Antonsen
Formand

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORSTRØMS AMT

REGNSKAB FOR 2003

INDTÆGTER:

Kontingenter	10.790,00	
Salg bøger - gæster	960,00	
Renter Bank	4,00	
Indtægter i alt:		<u>11.754,00</u>

UDGIFTER:

Foredragsholdere	3.784,00	
Trykning "Rækker"	3.512,00	
Sammenstilling Skægt	1.520,00	
Porto	1.044,00	
Grudlgørelse: Telefon Formod	500,00	
Service Gebyrer Post	336,00	
Kontorboid	759,00	
Bestyrelsesmøde	275,00	
Diverse	640,00	
		<u>12.370,00</u>

UNDRERSKUDSKUD 2003

-416,00

Beholdning pr. 31.12.2003	11.207,00	
Regnskabsregulering	163,00	
Årets underskud	-416,00	
Overføres til 2004		<u>10.754,00</u>

Som er placeret således:

Girokonto 31.12.2003	7.197,00	
Norden 31.12.2003	3.176,00	
Kontantbeholdning	381,00	
i alt	10.754,00	<u>10.754,00</u>

Dato: 14-1-04

Regnskabet er gennemgået og fundet i overensstemmelse med bilag 1, beholdning.

Børge Antonson
Børge Antonson
kasserer
Eskilstrup

Perle Nørretzen
Perle Nørretzen
revisor
Kertinge

Tryk og layout:
SL, Skrive-Service, v/Ellen-Sofie Schuldt-Larsen
"Spurveley", Spurvevej 22, 3943 Torrig L.,
Tlf. 5493 7155 - Fax 5493 7193
e-mail. oz1cry@post11.tele.dk
www.spurveley.kattesiden.dk